

Warszawa, 21-12-2022 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

VII.604.18.2022.MP

Pan

Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

e-PUAP

Szanowny Panie Premierze,

do Rzecznika Praw Obywatelskich zwrócił się jeden z obywateli, sygnalizując, że **na stronach internetowych niektórych ministerstw nie są publikowane odpowiedzi na skierowane do poszczególnych ministrów petycje.**

Należy podkreślić, że prawo petycji, to prawo, które gwarantuje jednostce Konstytucja RP. Jej art. 63 stanowi bowiem: „Każdy ma prawo składać petycje, wnioski i skargi w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą do organów władzy publicznej oraz do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. Tryb rozpatrywania petycji, wniosków i skarg określa ustawa”.

W obecnym stanie prawnym zagadnienia dotyczące petycji reguluje w szczególności ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870). Jej art. 8 ust. 1 brzmi następująco: „Na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego niezwłocznie zamieszcza się informację zawierającą odwzorowanie cyfrowe (skan) petycji, datę jej złożenia oraz – w przypadku

wyrażenia zgody, o której mowa w art. 4 ust. 3 – imię i nazwisko albo nazwę podmiotu wnoszącego petycję lub podmiotu, w interesie którego petycja jest składana”. Z kolei art. 8 ust. 2 tej ustawy stanowi: „Informacja, o której mowa w ust. 1, jest niezwłocznie aktualizowana o dane dotyczące przebiegu postępowania, w szczególności dotyczące zasięganym opinii, przewidywanego terminu oraz sposobu załatwienia petycji”.

Z punktu widzenia ogółu obywateli – nie tylko tych, którzy wystąpili z daną petycją – **szczególnie interesujące mogą być dane dotyczące sposobu załatwienia petycji**. Tymczasem analiza stron internetowych poszczególnych ministerstw przeprowadzona przez Rzecznika Praw Obywatelskich prowadzi do wniosku, że w niektórych przypadkach – a konkretnie: Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – dyspozycja art. 8 ust. 2 ustawy o petycjach nie jest wypełniana, ponieważ udzielone odpowiedzi na petycje nie są na tych stronach publikowane (publikowane są wyłącznie skany petycji, ale już nie skany odpowiedzi na petycje). Na stronach internetowych trzech wskazanych ministerstw publikowane są – obok skanów petycji – tylko lakoniczne komunikaty o tym, że udzielono na nie odpowiedzi w określonym dniu. Z kolei w przypadku strony internetowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów zamiast skanu odpowiedzi na petycje publikowane są bardzo krótkie streszczenia tych odpowiedzi.

Dla porównania dodam, że zdecydowana większość ministerstw realizuje odmienną praktykę, publikując na swoich stronach internetowych treść udzielonych odpowiedzi na petycje (zawiadomień o sposobie załatwienia petycji – zob. art. 13 ust. 1 ustawy o petycjach). W mojej ocenie, jako Rzecznika Praw Obywatelskich, takie postępowanie świadczy o poprawnej interpretacji art. 8 ust. 2 *in fine* ustawy o petycjach i jego właściwym stosowaniu.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.), zwracam się do Pana Premiera z uprzejmą prośbą o wyjaśnienia, w szczególności poprzez udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Dlaczego w centralnej administracji rządowej nie jest stosowana jednolita praktyka w zakresie publikowania na stronach internetowych ministerstw skanów odpowiedzi na petycje (zawiadomień o sposobie załatwienia petycji)?
2. Czy przewiduje Pan Premier podjęcie działań zmierzających do ujednoczenia wskazanej praktyki w takim kierunku, aby wszystkie ministerstwa (oraz Kancelaria Prezesa Rady Ministrów) na swoich stronach internetowych

publikowały w całości także odpowiedzi na petycje (zawiadomienia o sposobie załatwienia petycji)?

Jednocześnie, korzystając z kompetencji uregulowanej w art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich („Rzecznik może również występować do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej bądź o wydanie lub zmianę innych aktów prawnych w sprawach dotyczących wolności i praw człowieka i obywatela”), zwracam się do Pana, jako Prezesa Rady Ministrów, z wnioskiem o podjęcie przez Radę Ministrów inicjatywy ustawodawczej zmierzającej do nadania ust. 2 w art. 8 ustawy o petycjach następującego brzmienia: „Informacja, o której mowa w ust. 1, jest niezwłocznie aktualizowana o dane dotyczące przebiegu postępowania, w szczególności dotyczące zasięgniętych opinii i przewidywanego terminu załatwienia petycji, oraz o informację zawierającą odwzorowanie cyfrowe (skan) zawiadomienia o sposobie załatwienia petycji, o którym mowa w art. 13 ust. 1”. Nie można bowiem wykluczyć, że źródłem niejednolitej praktyki w zakresie publikowania danych o sposobie załatwienia petycji jest pewna niejednoznaczność art. 8 ust. 2 ustawy o petycjach w aktualnym brzmieniu. Uchwalenie proponowanej powyżej nowej regulacji tego przepisu pozwoliłoby usunąć możliwe na tle aktualnego stanu prawnego wątpliwości.

W związku z przedstawioną powyżej propozycją legislacyjną, uprzejmie proszę o odpowiedź, czy przewiduje Pan Premier podjęcie takiej właśnie inicjatywy ustawodawczej.

Łączę wyrazy szacunku

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Pan Poseł Sławomir Jan Piechota (Przewodniczący sejmowej Komisji do Spraw Petycji), Sejm RP, ePUAP,
2. Pan Senator Aleksander Pociąg (Przewodniczący senackiej Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji), Senat RP, ePUAP.